

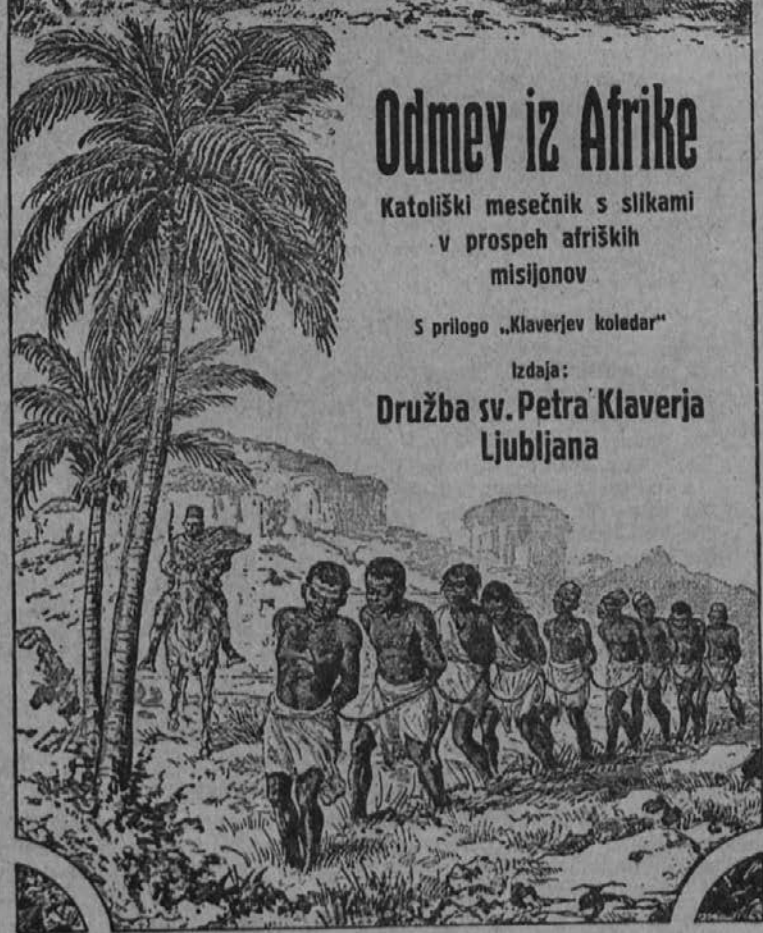
Odmey iz Afrike

Katoliški mesečnik s slikami
v prosep afriških
misijonov

S prilogo „Klaverjev koledar“

Izdaja:

Družba sv. Petra Klaverja
Ljubljana

„Odmev iz Afrike“

izhaja v slovenskem, poljskem, češkem, nemškem, ogrskem, italijanskem, francoskem, angleškem in španskem jeziku. Blagoslovljen po papežih Piju X., Benediktu XV. in Piju XI. Stane za vse leto v slovenski izdaji 8 Din, 5 L, 60 am. cts., 2 Š; s prilogo »Klaverjev koledar« 13 Din, 7-20 L, 80 am. cts., 2-60 Š.

Naročila in milodare naslavlajte, prosimo, na:

DRUŽBA SV. PETRA KLAVERJA

LJUBLJANA, Miklošičeva cesta šte. 3.

Za Julijsko Benečijo: Rim (23), via dell' Olmata 16.

Za Avstrijo: Salzburg, »Claverianum«.

Vsebinska: Pismo Sv. kongregacije. — O delovanju sv. Petra Klaverja. — Dušna premija. — Praznovanje godu sv. Petra Klaverja v Kailandu. — Pismo sestre Vere. — Apostolska prefektura Lindenburg. — Iz misijona »Matere usmiljenja«. — Rešen iz levovih krempljev. — Denarne težkoče. — Pomagaj mi! — Kratki misijonski dopisi. — Poganska grozovitost. — Miloščina za misijone. — Zahvala. — Uslišane molitve. — Opomba uredništva. — Prošnja. — Popolni odpustki.

Darovi

od marca in aprila 1928.

(Darovi v oklepajih so došli iz Hrvatske meseca marca.)

Za afriške misijone v splošnem: Din 11.537-20; (2696-30); L 570-15.

Za sv. maše: Din 2050—; (200—).

Za evharističnega Zveličarja v Afriki: Din 3726-15.

Za stradajoče: Din (20—); L 103-50.

Za gobavce: Din (25—); L 20—.

Za odkup sužnjev: Din 6180—; (2119-25); L 275—.

Za botrinske darove: Din 3350—; L 90—.

Za zamorčke: Din 510—; (50—); L 24—.

Za katehiste: Din 477-50; L 71-75.

Za semeniščnike: Din 113—; (200—).

Za posinovljenje: Din 1500—.

Za kruh sv. Antona: Din 4466-50; (941—); L 284-20.

Za misijonsko zvezo: Din 57—; L 75—.

Za otroško zvezo: Din 53-65; (220—).

Za mašno zvezo: Din 2765-85; (6149—); L 51-50.

Za afriški tisk in katekizem: Din 1130—; (135—); L 25—.

Za določene namene: Din 918-50; (116—); L 294-20.

Za določene misijone: Din 845—; (25—).

Za Klaverjevo družbo: Din 460—; L 97—.

Prispevki podpornikov in udeležencev: Din 167—.

Marjeta in Neža Slivnik, Rečica pri Bledu, darovali za misijone vsaka po 100 Din. — N. N. za kruh sv. Antona 13 Din, kot obljubljen dar za uslišano prošnjo. — Fr. Kramer, organist, Poljane nad Škofjo Loko, daroval 46 rožnih vencev.

Tisočkrat »Bog povrni« vsem blagim dobrotnikom!

Sv. Peter Klaver, prosi za nas!

S tem nam je zopet mogoče podati dobrotno pismo Sv. kongregacije propaganda fide v spodbudo in radost vsem ljubim bralcem »Odmeva«. In to tembolj, ker vsebuje besede visokega cerkvenega kneza, kateri je po svoji zadnji kratki bolezni zopet srečno ozdravel.

Pismo Sv. kongregacije za širjenje vere.

*Sv. kongregacija za širjenje vere,
Protokol št. 1464/28.*

Rim, 2. maja 1928.

Vaše blagorodje!

Prejel sem cenjeno pismo Vašega blagorodja z dne 26. pret. meseca obenem z izkazom darov, ki jih je razdelila Vaša ustanova v l. 1927. med razne misijone v Afriki.

V prvi vrsti se zahvaljujem Vam in članom družbe za molitve, ki ste jih pošiljali k Bogu o priliki moje zadnje bolezni.

Ko sem pregledal izkaz, mi je bilo v veliko zadoščenje, ko sem videl, da so bili prispevki obilnejši od lanskih, pa tudi število tiskanih knjig je bilo večje. Za to se zahva-

ljujem Bogu, ki je Vaše podjetje podpiral in izražam priznanje Vam in Vaši družbi, kakor Vas tudi iz srca blagoslavljam.

Vašemu blagorodju vdani služabnik

C. M. Card. v. Rossum, Franc Marchetti Selvagiani,
predstojnik. knezoškoj v Selenciji, tajnik.

Blagorodni grofici Mariji Falkenhayn,
vrhovni voditeljici Družbe sv. Petra Klaverja.

O delovanju sv. Petra Klaverja.

Nedosežna, da neumevna se nam skoro zdi junaška ljubezen sv. Petra Klaverja, apostola zamorskih sužnjev. Začuden se vprašujemo, kako je mogel tako popolnoma zatajiti svojo naravo, da je postal tako rekoč njih suženj? Bila je pač posebna milost božja, ki ga je razsvetljevala, vodila in krepila, da je celih 38 let vztrajal v tej naporni misijonski službi. Ljubezen mu je dajala moč in zgled njegovega božjega Učenika ga je spodbujal k stanovitnosti. Počitka ni poznal. Po trudapolnem dnevnem delu za blagor bližnjega je prebdel večji del noči v molitvi pred Najsvetejšim, kjer je iz neskončnega vira vseh milosti črpal novih moči in poguma. Njegov zgled nas uči, koliko more storiti ena sama duša, v kateri sta združeni ponižnost in vnema za zveličanje neumrjočih duš. Naj navedem samo en zgled iz njegovega tako slavnega življenja, ki pa liki žaromet razsvetljuje vse njegovo delovanje, o katerem je Frančišek Cavaillero, kartagenski konzul, poročal ravnatelju jezuitskega zavoda, ko je zvedel, da se je uvedla preiskava o življenju in čednostih velikega apostola.

Leta 1628. je Cavaillero z nekaterimi ladjami, na katerih so se nahajali tudi zamorski sužnji, dospel v kartagensko pristanišče. Ker pa je bila vsled osepnic, ki so strašno razsajale med temi reveži, večina zamorcev v smrtni nevarnosti, je Cavaillero poizvedoval za spovednikom, ki bi bil večč njihovega jezika. Priporočé mu Petra Klaverja. A preden ga je dal poklicati, je konzul ukazal vse prostore, kamor so spravili najbolj nevarno bolne, prekaditi z močnimi dišavami in zelišči. Nato peljejo očeta Klaverja k bolnikom, ki so ležali na bornih, iz desk narejenih ležiščih. Kakor mati svoje dete, pozdravi Klaver z nežno ljubeznijo uboge zamorce, objame enega za drugim ter poljubljuje njihove rane. Ko je tako na mah pridobil srca teh nesrečnežev, jih je spovedal in jim naposled razdelil nekoliko

okrepčila. Ta junaški čin je na kapitana tako vplival, da je odslej očeta Klaverja spoštoval kot svetnika, polnega božjega duha in govoril z njim in o njem z največjo spoštljivostjo.

Vprašajmo se tukaj s sv. Avguštinom: »Če je mogel on, zakaj pa to ne bi tudi jaz?« Res, ko bi le enkrat dobro premislili besede večnega Sodnika: »Kar ste storili enemu mojih najmanjših bratov, ste meni storili, in kar ste odrekli enemu mojih najmanjših bratov, ste meni odrekli«, o tedaj bi nam izvrševanje dobrih del krščanske ljubezni pač ne bilo nikdar pretežavno. In četudi sami ne moremo pomagati tem ubogim revežem, veselimo se, da se s podpiranjem misijonarjev vsaj lahko udeležujemo njih delovanja.

DUŠNA PREMIJA.

V namen naših naročnikov in dobrotnikov opravijo afriški škofje in misijonarji letno 500 sv. maš.

Iz misijonov:

Praznovanje godu sv. Petra Klaverja v Kailandu (Južna Afrika).

Jasno in prijazno je vzhajalo solnce v jutru dne 9. septembra, na praznik sv. Petra Klaverja, naznanjaje krasen dan. Ob 8 se je oglasil veliki cerkveni zvon ter s svojim mogočnim glasom povabil mlado in staro k posvečenju nove cerkve. V slovesni procesiji so šli vsi navzoči dvakrat okrog cerkve. Sprevod je otvoril črni deček, nesoč sv. razpelo. Spremljala sta ga dva akolita. Za njimi je šlo dvanajst črncev v rdečih talarjih in belih roketih, noseč majhne raznobarvne zastavice, okrašene z najsv. Imeni. Tem je sledilo 60 črnih belo oblečenih deklic; nato drugi dečki, za njimi možje in žene. Občudovanja vredna sta bila red in zbranost te črne množice. Neposredno pred duhovniki je šla č. mati prednica z misijonskimi sestrkami z gorečimi svečami v rokah. Msgr. Gillet, katerega sta spremljala preč. oo. Hornig in Bick, je vodil obrede posvečenja nove cerkve. Duhovnikom so sledili bratje Barbara, Zurek in Eberhard. Po odpetem »Miserere«, litanijah vseh svetnikov in blagoslovitvi cerkve od zunaj se je procesija podala v notranjščino. Med »Aspergesom« je msgr. Gillet pokropil notranje stene cerkve, ki jo je napolnjevalo stotine pobožnih vernikov, z blagoslovljeno vodo. Slovesno sv. mašo je opravil o. Hornig. O. Bick je

igral na harmonij ter z zborom črnih pevcev pel latinsko sveto mašo. Bili so čisti, dobro izvežbani glasovi. Pred »Sanctusom« in »Agnus Dei« je molil ljudstvu glasno naprej v kaferskem jeziku; vsi navzoči so pobožno molili za njim. Najbolj ganljiv trenutek pa je bil ob sv. obhajilu; pobožnost in spoštljivo vedenje teh črncev je bilo nadvse spodbudno. Ti naši zamorci so si osvojili nebesa. Kdo ve, če si ne bo marsikateri zamore pridobil večje stopinje popolnosti in svetosti kot marsikateri belokožec? Tecimo torej za stavo v tekališču proti nebesom, da ne izgubimo nagrade!

Medtem ko so črne matere pristopile k sv. obhajilu, so izročile svoje malčke tovarišicam. A to malim kričačem nikakor ni bilo po godu in niso se dali pomiriti, dokler se niso zopet nahajali v materinem naročju. Sv. maši je sledila slavnostna pridiga. O. Hornig je govoril svojim črnim poslušalcem z veliko vnemo v njih kaferskem jeziku:

»Danes obhajamo praznik sv. Petra Klaverja, ki je 40 let svojega življenja popolnoma žrtvoval spreobrnjenju zamorskih sužnjev, imenovaje samega sebe »sužnja sužnjev«. Ljubi Bog je vnel tako ljubezen v njegovem srcu. Iz tega spredvidite, kako zelo Bog ljubi črnce. Izbrali smo ta dan za posvečenje naše nove cerkve, ki je postavljena iz darov naših prijateljev v Evropi, katerih srca je Bog nagnil, pomagati črncem, ki jih niti ne poznajo. On vam je poslal tudi misijonarje, ki si prizadevajo, posnemati sv. Petra Klaverja. Iz tega zopet lahko spredvidite, kako vas ljubi nebeški Oče. Naj vam bo torej, kristjani moji, nova cerkev hiša božja ter povračujte Bogu ljubezen z ljubeznijo. In vi pogani, ne ustavljajte se še dalje vabilu svojega stvarnika, ki vam daje večje dokaze svoje ljubezni kot marsikateremu drugemu rodu v današnjih dneh. Pridite in učite se, moliti Ga v cerkvi, da pojdete tudi vi v večno blaženstvo, ko vas nebeški Oče pokliče s tega sveta!«

To so glavne misli slovesne pridige. Nato so vsi zbrani zapeli himno »Uizani Maksoza«, t. j. »Pridite Kafri, pridite k našemu Gospodu!«

Po cerkveni slovesnosti so se naši Kafri odzvali vabilu k skupnemu obedu na ravnici pred kailandskim misijonom. — Kar pridirja truma jezdecev na čilih konjih; bil je neki višji glavar s svojimi prvaki. O. Hornig jih je povabil k cerkvenemu posvečenju. Odpravili so se že pred solnčnim vzhodom na pot čez strme skalnate gore, globoka brezdna in prebredli veliko reko Kai.

Ko je bilo kosilo pripravljeno, so domačini posedli kar po tleh, razdelili med seboj jedila ter jih užili z veliko slastjo.

Nato so se razdelili v več skupin ter se zabavali z raznovrstnimi nedolžnimi igrami, katerim so v ljubeznivi ponižnosti prisostvovali tudi misijonarji, navdušujoč boječe in prijazno razgovarjajoč se z vsemi. Tudi naš stari misijonski brat Eberhard, ki je ves čas med važnim delom pri stavbi cerkve tako strogo molčal, je danes govoril, čeprav le spodbudne reči.

Ob četrty uri popoldne je zvon povabil vse udeležence k večernicam. V malo minutah je bila nova cerkev polna kaferskega ljudstva. Preč. o. Hornig je molil v njih jeziku litanije najsvet. Imena Jezusovega ter podelil slovesni blagoslov z Najsvetejšim. Za tem je še drugi pridigoval v kaferskem narečju, in sicer s prisrčnostjo in navdušenostjo, ki je kar očarala velikega glavarja Gwe Darala in njegovo spremstvo, kakor tudi vse ljudstvo. Jedro govora je tvoril »Oče naš«. Govornik je Kafrom pokazal zlasti pri prošnji: »Pridi k nam tvoje kraljestvo«, da je božje kraljestvo res prišlo k njim; njih dolžnost je torej sedaj, da se z izpolnjevanjem božjih zapovedi skažejo kot zvesti podaniki tega kraljestva.

Ko so nato vsi zapustili cerkev, odpravljajoč se proti domu, so se misijonarji in sestre prav prisrčno poslovili od njih. Srečni črnci se še sedaj z odkritosrčnim veseljem spominjajo lepe slovesnosti cerkvenega posvečenja prve in največje katoške cerkve v Južni Afriki.

Pismo sestre Vere

Kongregacije Dragocene Krvi, iz Južne Afrike.

Tu pri zamoreih prevladujeta dve struji: stari se trdovratno držijo svoje krive vere, mladi pa hrepene po napredku, seveda ne vselej po pravem. Zlasti moška mladina je v veliki nevarnosti; kajti zelo jih vleče, da bi mnogo zaslužili in hodili lepo oblečeni. Tako često izgubijo tisto malo verske zavesti, ki so si jo v par letih pridobili v misijonu. Njih paganska narava in slab zgled Evropecev jih zapelje. Zato je še veliko, da vsaj nekateri ostanejo stanovitni. Bolje se drže tisti, ki so stalno v bližini misijona. Tu se lahko prosto gibljejo, medtem ko so na farmah Evropecev vezani na gotove običaje.

Misijonar ne trpi na svojih farmah slabih paganov, vražarjev ali odpadlih kristjanov. Zato tu ni slabih zgledov, ki bi tu v Rhodeziji vsled nesamostojnosti domačinov zelo slabo vplivali. Rod Matabelov v okolici Bulawayo je v tem oziru boljši. Sicer pa so tudi pri nas značaji, ki bi se mogli drugim postaviti

v zgled, kar se tiče moške volje. Danes nas je zapustil Jožef, črni katehist in bivši učenec P. Riharda. Bil je tu dva tedna na počitnicah. Na prvi pogled se mu vidi, da je odločen kristjan in dober značaj; zato pa že toliko let dobro opravlja svoj posel. On je desna roka nekega patra, ki stoji na čelu izvrstnega misijona v Kotami. Ta gospod se drži načela, da je treba te ljudi zavarovati pred slabimi vplivi; zato ne pusti na svoji zemlji bivati ne paganom ne slabim kristjanom. Msgr. Brown, apostolski prefekt salisburški, nam je pred nekaj meseci zagotavljal, da so v tem misijonu res prvovrstne razmere. Ljudje so, kakor prvi krstjani, eno srce in ena duša, iz srca vdani svojemu duhovnemu voditelju, ki ima neomejen vpliv nanje. Vsa vas in vsi stanovi se zbirajo k skupnim duhovnim vajam. To so: jutranja molitev, sv. maša, sv. obhajilo, ki ga vsi vsak dan prejmejo, in obisk sv. Rešnjega Telesa zvečer, ki se konča z blagoslovom. Po večerni molitvi vlada do drugega jutra strog molk. Seveda se tak red vzdržuje tudi s potrebnimi kaznimi. Vendar ni nobene nevolje; kajti ljudje sami izprevidijo potrebo in korist takih ukrepov; zato kazni prostovoljno sprejmejo in pretrpe, četudi so včasih precej občutne. Značilno je, da ta gospod zelo časti Malo sv. Terezijo, ki ga v vsaki stvari usliši.

Tu je promet zelo živahen, ker vsaka družina ima polje in živino. Domačini so vsi doma zaposleni in nihče ne gre na tuje za zaslužkom. Tudi prodajalno imajo, kjer si lahko kupijo vse potrebno. In vse vodstvo in zunanje skrbi ima Jožef na skrbi. Ali ni to skoro neverjetno? Iz teh ljudi bo milost božja še mnogo napravila. Treba bi bilo le še več delavcev v vinogradu Gospodovem in tudi drugod bi bilo tako. Sedaj pa mnogi pogrešajo duhovnega vodstva. Sv. oče zato vabi, naj se mnogi posvete misijonskemu delovanju in zlasti domačini naj stopijo na to polje. V tem smislu so jezuitje ustanovili zavod za vzgojo učiteljev-domačinov v Kotami, kamor tudi mi pošiljamo svoje najboljše dečke v vzgojo. Dozdaj pa se je le malo takih oglasilo, ki bi se hoteli posvetiti dušnemu napredku svojih rojakov.

Dve naši sestri sta se preselili s starejšo, izkušeno misijonarko, ki je mnogo let delovala pri očetih od Sv. Duha, v Holy-Gros. Vsak dan na oslih jezdé obiščeta zunanje šole 7—8 milj naokoli. Nahajajo se te sestre v prvih bojnih vrstah, kajti pridejo v dotiko s pagani, ki jim sicer na zunaj ne storijo žalega, v srcu pa so jim sovražni. Obiskujejo zlasti deklince, ki so v nevarnosti, da bi bile prodane, tolažijo jih in jih napotijo v misijon, kjer so na varnem. Tako pomagamo drug drugemu.

Apostolska prefektura Lindenburg.

Piše slovenski misijonar br. Rafael Kolenc F. S. C. Družbi sv. Petra Klaverja.

Rad bi vam predstavil par slik iz našega misijona, da sami vidite, kako smo revni in ubogi in na drugi strani bogate uspehe našega apostolskega delovanja. Pri tem so delovali tudi blagi dobrotniki iz slovenske domovine s svojimi darovi in molitvami.

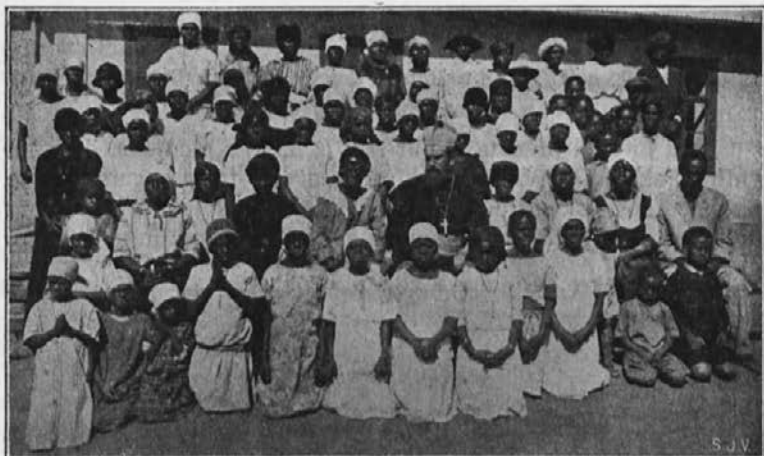

Krščanska zamorska družina.

1. slika: To je skoro ena družina. Oče z ženo, otroki in vnuki. Fantek, ki sedi spredaj v sredi (4) je bil dlje časa za pastirja. Pa že po osmih mesecih je zbolel in umrl. Pred smrtjo smo ga še mogli krstiti. Vidite na tej sliki, kako so ubožci slabo oblečeni, čeprav so v najlepši obleki, ki jo imajo. Saj je bilo na Veliko noč 1925, ko smo jih slikali. Otroci na tej sliki so sedaj že vsi krščeni.

2. slika: Tu vidimo skupino naših črnih kristjanov, na binkoštni praznik, katerim je podelil naš preč. apostolski prefekt msgr. Mon zakrament sv. birme. Bilo je lani 1. 1927.

Vidite ta razloček med letom 1925. in lani 1927. Vsi hodijo v šolo in cerkev in pravijo: boljše biti lačen, kot hoditi v cerkev umazan in raztrgan. Vi ne veste, kako ljubijo snažnost za cerkev. To obleko imajo samo za cerkev, potem jo zopet dobro spravijo. Ali ni to napredek našega misijona? Ampak ne samo čisto obleko ljubijo, še bolj čisto srce. Skoro vsako nedeljo pri-

Črni birmanci s premil. g. škofom (misijon Lindenburg).

stopijo k mizi Gospodovi, to je res lepo. Kako se nam smilijo: pritrjavajo si od ust, samo da morejo priti v cerkev snažno oblečeni. Hvala Bogu, precej smo jim že pomagali z darovi, katere nam je poslala Družba sv. Petra Klaverja.

Iz misijona „Matere usmiljenja“.

P. Ludovik M. Bernhardt, od sinov Presvetega Srca, piše iz Dem Zibra (Egipet) Klaverjevi družbi.

Ker mi je znana Vaša ljubezen do ubogih zamorcev in zaupam na Marijo Usmiljeno, kateri je naš misijon posvečen, zato Vam razložim svoje želje v upanju, da bom uslišan.

Naj Vam pišem čisto prosto in odkrito kot misijonar, ki vem, da ne delam zase, ampak za Boga. Zato me tudi ni sram prositi in ne mislim ničesar zamolčati, kar Vam bo moglo biti v tolažbo.

Ime Dem Ziber, kjer smo letos ustanovili misijonsko postajo, je tesno zvezano s trgov, kjer se prodaja človeško meso v angleško-egiptovskem Sudanu. Ime kraja pride od kralja prekupcev za sužnje, Zubeir paša, ki se je leta 1868. tukaj nastanil. Takoj je začel z oboroženimi bandami loviti črne zamorce in jih v Darfurju in Kordofanu prodajati. Pred mojim oknom še stoji drevo, pod katerim so zamorce postavljali na sejem, kjer so kakor živali čakali na kupce, da jih ti odpeljejo

proti severu. Časih vprašam dečke raznih plemen: »Zakaj vas je tako malo?« Pa mi odgovore: »Poprej nas je bilo mnogo, a jih je bilo silno veliko pomorjenih ob času Gijalaba.« Ko je moral Zubeir po nekoliko letih zapustiti Kairo, mu je sledil na prestolu njegov sin Sulejman, ki je bil prav tako krvo-ločen kot njegov oče. Ker se je upiral angleško-egiptovski vladi, je bil poslan Italijan Gessi v Bahr-el-Ghazal. On je Sulejmana ujel in ga dal ustreliti in je prepovedal vsako kupčijo z sužnji. To je bilo l. 1879. Mir se je kalil zopet za časa naslednikov Mahdi-ja in Abdullanija; vendar tako hudo ni bilo nikdar več za kristjane. Posledice preganjanja so bile nedogledne. Celi rodovi so bili uničeni, nekaterih rodov je ostala komaj desetina, drugi so bili obupani in prestrašeni. Razpasle so se grde bolezni in mohamedanske šege. Vendar si je ta kraj izbrala Mati Usmiljenja za svoje delovanje. 18. marca 1536 se je prikazala Marija nekemu kmetu in izpregovorila prelepe besede: »Ne pravičnost, ampak usmiljenje!« 18. marca 1905 pa je stopil apostolski vikar škof Geyer prvič na tla Dem Ziberja in se je prepričal na lastne oči, da je treba tam ustanoviti misijonsko postajo. Toda vsled daljave, žal, ni prišlo do tega.

18. marca 1923 je prišel P. Arpe, superijor misijona Bahr-el-Ghazar, v Dem Ziber na poziv dveh pridnih mladeničev. Pripeljala sta mu nasproti prve katehumene, ki so bili naslednje leto v Kayango krščeni. 18. marca 1926 sva se midva s P. Arpe-jem končnoveljavno preselila v okolico Dem Ziber in ustanovila tu misijonsko postajo. Čudno je zlasti to, da je bil kraj posvečen Mariji Usmiljeni zopet na dan 18. marca, ne da bi kdo vedel za to. Sva torej tukaj od marca in prepuščena božji Previdnosti; kajti denarnih sredstev imava bore malo. Stanujeva pod slamnatim krovom kočic, ki nama jih je odkazala vlada. Ob deževju voda vdira vsepovsod v notranjost, ne le v kleti in obednico, ampak tudi v spalnico na postelje. Tudi naš Gospod Jezus prebiva v ilovnati koči v družbi mravelj, kobilic in druge golazni. Mene so nedavno mravlje napadle med daritvijo sv. maše, me začele ščipati, kar sem moral z ozirom na sv. opravilo vse molče trpeti. Tudi strežniku niso prizanesle; pa on se je vsaj mogel braniti in se jim umikal. — Neprijetno je tudi, da smo tako oddaljeni od Wan-a in drugih misijonskih središč. Zato nas stane vožnja kakega blaga do 1 pijastra na kilo. Pot iz Wan-a do Dem Ziber znaša 224 km. V lažje razumevanje naj omenim še sledeče. To postajo smo ustanovili v varstvo proti mohamedanskemu vplivu, ki preti od severa. Gorje, ako se nam ne posreči takoj poslati hatehiste k sosednim rodovom; potem bi bili priča, kako bi se tu vse po-

mohamedanilo. Ali bi ne bilo to silno žalostno spričo tega, da bi zadostovalo le par pijastrov, in vsi bi postali otroci božji?! Nekaj dobrih katehistov bi zadostovalo, da odbijemo mohamedansko nevarnost. Veste pa, kako težko je potem koga izpreobrniti, ako je postal pripadnik Izlama.

Hvala Bogu, da sva ob prihodu že dobila jedro katoličanov in nekaj katehumenov, ki so mogli biti sprejeti v drugi katehumenat. Bili so krščeni na Veliki šmaren in tako imamo sedaj krščanske rodove Ndogo, Kreš in Veland. Morali pa smo jih že drugi dan po krstu poslati na njihove domove, ker nimamo niti zrna koruze za preživljanje. Tudi deset katehistov smo morali poslati domov. Bog ve, da smo to storili s težkim srcem. Zdaj pričakujemo denarne podpore in bomo potem takoj poslali katehiste k rodovom Sere, Šati, Nijam-nijam. Višje proti severu stanuje pleme Banda, ki so mi tem bolj na srcu, kolikor bolj so v nevarnosti mimo drugih. Začeli bomo tudi zidati boljše cerkev in misijonsko hišo.

Obrnili smo se za pomoč na g. superijorja P. Arpe-ja in na milostnega g. škofa, ki sta nas napotila na naslov Družbe sv. Petra Klaverja. Zato se obračam z zaupanjem na Vas, mater zamorcev, ki se boste ob branju tega pisma gotovo zavzeli za naše potrebe in jih razumeli. Obetam Vam, da Vam bom tudi pozneje še poročal o naših razmerah. Oprostite mi odkritosrčnost in se me spominjajte v molitvah, kakor se bom jaz Vas pri sv. maši spominjal.

Rešen iz levovih krempljev.

Piše sestra Mehtilda, benediktinka v Peramiho.

Dne 28. novembra 1927 je bil naš misijonar P. Firmin težko ranjen od leva. Lev je bil obstreljen, pri čemer je izgubil en zob, pa je pobesnel in naskočil lovca-patra. Pater je odskočil, pa se spotaknil ob štor in padel na levo; ako bi bil padel na desno, bi to bila njegova smrt. Lev je skočil nanj in mu začel z zobmi obdelovati roke. Pater se je mogel le slabo braniti. Pritekla sta dva zamorca: Sultan in Songea in neki mož iz Peramiho, ki je bil slučajno tam na obisku. Ta je rekel: »Dragega patra ne smemo prepustiti usodi, rajši mi umrjemo.« Oba sta se bližala levu, ki je strahovito rjovel, in eden mu je zasadil sulico v rebra, da je žival omahnila, nakar je priteklo več mož in so zverino ubili.

Tako je postal ta mož rešitelj misijonarja. On ima otroke krščene, sam pa ni krščen, ker ima dve ženi. Mi pa upamo,

da bo ljubi Bog dal tako, da se bo izmotal iz svojih zakonskih vezi.

Ljudje so izvlekli misijonarja izpod leva in ga nesli na misijonsko postajo. Na rokah in nogah je imel osem ran. Obleka ga je nekoliko varovala, da ostalo telo ni bilo tako razmesarjeno. Pa tudi za roke in noge je bila sreča, da je lev imel en zob odbit, ker sicer bi bil pater prišel gotovo ob prste.

Vse to se je zgodilo ob zgodnji jutranji uri. Sultan je poslal takoj sla v Songeo, ki je šest ur oddaljena od misijona. Takoj je dospel zdravnik, obvezal rane in odredil, da se ranjenec prenese drugo jutro v Songeo. Medtem je dospela tudi ena sestra, ranjencu v postrežbo, da ga z božjo pomočjo reši smrti. Zdravnik je prihajal trikrat dnevno in dosegel, da je njegov pacient 16. decembra bil izven nevarnosti in mogel odpotovati v Peramiho. Mi pa smo bili rešeni velike skrbi za njegovo življenje. Ko je P. prior vprašal zdravnika za plačilo, je odgovoril dobri Irec: »Ako boste zame molili, bo to najboljše plačilo.« Bil je pričujoč še pri prvi maši, ki jo je mogel opraviti ozdravljeni p. Firmin, in sicer za pokojnega očeta zdravnikovega. Ljubi Bog mu bodi plačnik za vse.

Denarne težkoče.

Pismo škofa Hennemann-a, Palotınca.

Vaša pošiljatev je dospela ravno o pravem času. Bil sem namreč v hudih denarnih stiskah. To je sicer pri nas misijonskih škofih navada, a to pot je bil slučaj prav resen. Kakor Vam je znano, sem sezidal tu v Nordendi novo kapelo in šolo za uboge zamorce. Pri tem pa se mi je blagajna temeljito izpraznila. V tem pa je prišla nova prošnja od Mossel-Baye, kjer so hoteli vpostaviti novo lokacijo za zamorce, ker že tri verske ločine so se potegovale za dotični kraj. Ako nočejo katoličani zamuditi ugodne prilike — kar se v Južni Afriki često zgodi — je treba, da si o pravem času zasiguramo mesto in pričnemo z zidavo nove šole. To je bila gola resnica. Toda — kje dobiti denar? Pa nisem mnogo premišljeval, ker šlo je za veliko, ampak sem ukazal, da naj se prične z zidanjem. In zopet sem se zatekel — kakor že mnogokrat — k modernemu sredstvu dobiti denar: k dolgu! Plačevati moram 6% obresti, ker izpod te cene tu ni mogoče dobiti posojila. Zato si nisem mnogo izposodil, ker sem zaupal tudi na božjo pomoč in previdnost. Nisem bil osramočen; tudi Vi ste bili orodje v božjih rokah. Zato lahko razumete, s kako hvaležnostjo potrjujem prejem Vašega denarja.

Pomagaj mi!

Ljubi bralec, ljuba bralka! Ali si prebral in premislil uvodni članek v januarski številki: »On čaka«? Kajne, da ti je ostal v srcu in spominu? Gotovo ti je mar revščina misijonarjev! Za evharističnega Jezusa rad kaj žrtvuješ. Nabiralno polo, ki si jo dobil v roko, si gotovo obdržal? Trudil si se, da pridobiš prijateljev in somišljenikov, ki ti bodo pomagali, da pride ljubi Jezus v Afriki do dostojnega stanovanja.

Ako si storil po svojih močeh, potem hvala ti — če pa si dosedaj zamudil ali pozabil, potem te prosim: »**Pomagaj mi!**«

S temi vrsticami te hočem, dragi bralec, draga bralka, opozoriti še na neki način, kako se da ljubemu evharističnemu Jezusu pomagati, mu postaviti zlato, ali vsaj dostojno stanovanje in pripomoči do sv. daritve v Afriki v misijonu. Ako bi vsak prijatelj (prijateljica) hotel darovati le eno zlato ali srebrno kapljico — ni treba, da bi bila ravno iz kovine — kakšen potok bi bil naposled iz tega!

Morebiti imaš doma kak star okrasek iz zlata ali srebra. Ne nosiš ga več, ampak leži pozabljen v tvoji miznici: o, daruj ga Zveličarju kot kapljico za mašni kelih!

Ali pa, ti hraniš še kak lep spomin na svoje znance: prstan, križček, iglico ali kaj podobnega. Ne ve se, v kakšne roke bo enkrat prišel — žal bi ti bilo, ko bi ga kdo kdaj zlorabil. Daruj ga Jezusu!

Celo neznatne odpadke moreš porabiti v ta namen. Prosim te, ljubi prijatelj, prijateljica afriških misijonov: Pomagaj mi! — Poglej v omarico in predale in določi, kaj moreš pogrešati in darovati. Vse pride v zahvalo za kelih Gospodov.

Kako boš vesel, ako boš v kratkem bral v Odmevu: »Moj klic na pomoč je dobil odmev v tisočero srcih. Mnogo zlatih in srebrnih kapljic bomo poslali k zlatarju, da jih prelije v daritveni kelih.« (In glej, tudi tvoja darila so vmes!)

Da bo ta afriški misijonski kelih nosil prav ljubek naslov, mu hočemo dati napis, ki je naši Klaverjevi družbi nadvse drag in ki naj pri naših darovalcih poživi misel za požrtvovalnost. Nosil bo ime:

»**Kelih Marije Terezije**«.

Ljubi bralec, ljuba bralka, pošlji svoj prispevek v obliki kapljic kmalu Družbi sv. Petra Klaverja. Naslov dobiš na drugi strani ovoja.

Tvoj prijatelj

»Odmev iz Afrike«.

Kratki misijonski dopisi.

Škof Grizon iz Kongregacije duhovnikov Srca Jezusa iz apostolskega vikarijata Stanley-a: »Ne vem, kako naj se Vam zahvalim; toliko dobrot ste že izkazali našim misijonom. Tiskali ste naš katekizem v 9 tisoč izvodih. Potem ste izdali za nas cerkveno zgodovino, lepo knjižico, ki sem jo med potjo prejel. In še koliko drugega!

Trenutno se nahajamo v veliki stiski. Prejšnje leto nam je umrl superijor in ustanovitelj. Jaz sem med letom zgubil 5 misijonarjev: trije so umrli, dva sta se vrnila v Evropo brez nade na vrnitev vsled bolezni. Šesti je skoro oslepel. In vendar še nikdar nismo potrebovali tako zelo apostolskih delavcev kot sedaj. Po zgledu božjega Učenika kličemo h Gospodu žetve, naj nam pošlje delavcev, zakaj čas je.«

P. Cardona Kongregacije Svetega Duha v Angoli: »Veliko tolažbe imamo sredi dela in izpreobrnitev duš v tem velikanskem okraju, ki šteje 2 milijona prebivalcev, ko vidimo, da nismo pozabljeni, ampak da jih je mnogo, ki z nami sočustvujejo in nam pomagajo. Ako pa pogledamo 7 naših misijonarjev, nam upada pogum... Toda k sreči je več misijonarjev, kot bi kdo mislil: to so vneti sotrudniki in dobrotniki Klaverjeve družbe; to so vsa apostolska podjetja, brez katerih bi naše delo bilo onemogočeno. Gospod Bog sam nadomestuje pomanjkanje misijonarjev s tem, da daje posebno gorečnost novoizpreobrnencem in kliče izmed njih toliko gorečih katehistov. Ti se trudijo za zveličanje svojih poganskih sobratov in so srečni, kadar nam morejo pripeljati novince za sv. krst in sv. obhajilo. Naši kristjani so dobrega duha. Ob prvih petkih pridejo po cele dneve daleč v misijon, da so deležni pravega sv. obhajila. Ravno kar

smo ustanovili v Makangi bogoljubno podjetje: deško semenišče za domačine. Za duhovski poklic se imajo zahvaliti zlasti Klaverjevi družbi, ki je pripomogla k njih krščanski vzgoji. To dečki dobro vedo in vsak dan molijo za svoje dobrotnike.«

Sestra Frančiška Terezija, oblatinja sv. Frančiška Saleškega iz Matjeskloofa v Južni Afriki: »Ena deklica domačinka je sedaj postala redovnica. Sprejel jo je škof Simon. Čeprav se je slovesnost začela ob 8 zjutraj, je bilo vendarle toliko ljudi navzočih, da je bila cerkev napolnjena. Presvetli je imel zelo ganljivo pridigo. Nova redovnica je dobila ime Marija Zofija in je prva, ki je bila sprejeta kot pomožna sestra med oblatinje sv. Frančiška Saleškega. Vsa srečna je sedaj. Imamo tudi pridno postulatinjo, ki željno čaka, da bo sprejeta med sestre. Prosim, molite, da seme vzkali in donese sad v čast božjo in rešenje duš. Tudi imamo več pridnih otrok, ki vsi žele storiti kakor sestra Marija Zofija; pa so še premladi in sedaj ne moremo storiti zanje nič drugega, kot moliti zanje, da jih Bog ohrani pridne in nedolžne.«

P. Mlakič F. S. C. (Egiptovski Sudan), 26. jan. 1928: »Hotel sem Vam pred Božičem pisati, pa smo bili vsi tako razburjeni, da ni bilo mogoče misliti na druge stvari. 14. dec. 1927 je bil naš okoliški komisijonar, msgr. Fergusson ob enem z 2 grškima, 2 arabskima trgovcema in 14 osebami svojega spremstva — umorjen. Umorili so ga Nuerci, od katerih je zahteval, da vrnejo krave, ki so jih bili rodu Denkas ukradli. Kraj umora je sicer precej daleč od nas, toda tudi naši Nuerci so precej uporni. Le naš glavar z 200 vaščani je ostal zvest vladi. 600 ljudi iz vasi pa je bilo zoper njega in vlado. Oropali so vso vladno živino in je

prišlo na božični dan 2 uri od tu do velikega nekrvavega spopada. Sulice so metali sem in tja, a se jim spretno izogibali. Zdaj je zopet mir. Imamo v Jonyangu 6 vojakov; večkrat pripluje vladna ladja in drži ljudi v strahu.

Morilec msgr. Fergussona, ki je poglavar, je poslal pred dvema mesecema našemu poglavarju služabnika z zahtevo, da nastopi zoper

vlado, in ne pošilja otrok v misijon. — Nekaj ur severno je prostor, kjer je bil pred 10 meseci umorjen od leva ogrski grof Hunyady. Naša okolica so: divje zveri, močvirja in divji Nuerci. Vsi pa mislimo, da bodo ti divji ljudje enkrat še dobri kristjani.

Molite za nas, da nas Bog razsvetli in naš trud blagoslovi.

Poganska grozovitost.

Piše misijonska sestra v Kilemi (Vzhodnja Afrika).

»Ti je li znano, častita sestra,« me vprašajo nekoč krščanska zamorska dekleta, »ali ti je znano, na kak način se zamorci rodu Wapare v sosednjem gorovju znebijo neljubih jim otrok?« Ko jim odvrnem, da še nisem slišala ničesar, mi pripovedujejo sledeče: »Ako se pri Waparih narode dvojčki ali pohabljeni, če otročiček ne dobi zobkov po naravnem redu ali če ima kako drugo nenavadno napako, neso ga daleč proč od domače vasi na neko strmo pečino. Ondi dete uspravajo, nato pa položijo v okroglo ilnato posodo, ki so jo prinesli v ta namen s seboj, ter postavijo isto na skrajni rob pečine. Ko se je dete prebudilo ter se le nekoliko zgane, se s svojo lončeno posteljico vred prekucne v globočino, kjer se ob ostrem skalovju oba razbijeta. Ljudje pa pravijo, češ, saj otroka nismo umorili, ampak se je sam ubil.« Vlada je izdala ostre odredbe, da odpravi te grozovitosti in zatire to nečloveško navado.

Taka brezsrdnost napram majhnim, nedolžnim otročičem izvira le iz praznoverja in jo more premagati le krščanstvo. Zato so misijonarji najboljši prvoboritelji prave omike in nositelji plemenite npravnosti ter humanitete.

Zahvala z darom je dospela iz St. Jakoba ob Savi v čast presv. Srcu Jezusovemu, Mariji Tereziji Ledóchowski in škofu Slomšku.

MILOŠČINA ZA MISIJONE, katero prejme Družba sv. Petra Klaverja, se vedno, ako ni kakšne posebne želje, primerno razdeli; ako pa kdo določi poseben misijon, se to izpolni. Vsi afriški misijonarji se lahko poslužujejo te družbe kot nabiralnice miloščine, kakor tudi prijatelji posameznih misijonov, ker se vsi darovi zanesljivo odpošljejo na oni kraj, kamor so določeni.

Uslišane molitve

na priprošnjo ustanoviteljice Klaverjeve družbe grofice
Marije Terezije Ledóchowske.

Za izredno veliko pomoč na priprošnjo grofice Ledóchow-
ske je daroval gospod Z. za domačine duhovnike, katehiste in
seminariste 500 Din.

»Kot zahvalo za uslišano molitev v važni zadevi pošiljam
dar za krst Marije Terezije.« G. B.

»Svojo željo, da bi moj znanec dobil neko mesto, sem
zaupal grofici Ledóchowski. Pristrčna hvala; bil sem uslišan.
Izpolnujem obljubo in darujem 130 Kč za krst zamorca in
prosim, da ga krstite na ime Franc.« S. N.

Neka mati pošilja 150 Din v čast grofici Ledóchowski kot
zahvalo za napredek otroka, ki je bil v šoli zelo zaostal. J. M.

»Pošiljam mal dar v zahvalo grofici Ledóchowski, ustano-
viteljici Klaverjeve družbe, za uslišano molitev.« J. H. v S.

E. E. se zahvaljuje grofici L. za uslišano prošnjo. Zaobljub-
ljeno zahvalo s tem izpolnjuje.

60 Din v zahvalo za uslišanje v važni zadevi na priprošnjo
grofice Ledóchowske. M. S.

»Pokojna grofica Ledóchowska mi je že večkrat pomagala.
Pošiljam 55 fr. v zahvalo in prosim za objavljenje.« Neim.

»Prosila sem pokojno grofico L., naj mi pomaga, da bi
mogla 100 lir mesečno s poučevanjem zaslužiti. Uslišana sem
bila in pošiljam priloženo v zahvalo.« Neim.

»100 Din za stradajoče v misijonu kot zahvalo v neki
zadevi na priprošnjo pok. grofice Ledóchowske.« H. V.

»Pristrčna hvala pok. grofici Ledóchowski za pomoč v neki
zadevi, ko se je šlo za neko dušo.« M. C.

»Pok. grofici M. T. Ledóchowski hvala za pomoč v neki
težki zadevi.« M. P.

Zahvala župnika G. K.: »Najprej javno priznanje! Vedno
sem z nevernim očesom gledal na »Uslišane molitve« v
»Odmevu«. Ko pa je na Vse svete moja postrežnica obolela
na želodcu, katerega rana bo po mnenju zdravnikov predrla
steno in s tem povzročila smrt pacientke, sem hotel vendarle
poskusiti s priprošnjo do pokojne grofice Ledóchowske. Jaz
in pacientka sva opravila devetdnevno. Poslal sem darilo za
misijone in obljubil za slučaj ozdravljenja vsako leto o Vseh
svetih to storiti, in glej: na veliko začudenje zdravnika se je
začela bolezen obračati hitro na bolje. Danes bolnica že dela.
Zato pošiljam takoj obljubljeni darilo in bom to vsako leto
storil.«

»Šest let sem trpela hudo bolezen. Zatekla sem se k služabnici božji, Mariji Tereziji Ledóchowski ter obljubila v zahvalo 150 Din za odkup sužnja. Prosim naj se krsti na ime »Peter Jožef«; denar sem že poslala po položnici. Sicer še nisem popolnoma ozdravela, a upam, da bo že počasi.«

F. R., Velika Nedelja.

»Po priprošnji blagopokojne grofice Ledóchowske sem prejela ljubo zdravje ter v zahvalo pošiljam krstni dar za zamorčka na ime Pavel.«

A. O., Prekorje, Vojnik.

Neimenovana oseba se zahvaljuje Tereziji Ledóchowski za uslišano prošnjo in pošilja dar 25 lir.

»Iskrena hvala služabnici božji za uslišano prošnjo. V zahvalo 50 Din.«

O. M., Škofja Loka.

»Pošiljam dar v zahvalo Mariji Tereziji Ledóchowski in sv. Mali Tereziki za čudovito pomoč v bolezni in za milost lepe smrti moje mame.«

I. T., Jagerše.

»Iskreno se zahvaljujem Mariji Tereziji Ledóchowski za uslišano prošnjo v zelo važni in težki zadevi ter pošiljam dar 20 Din kot zahvalo.«

S. H., Maribor.

Opomba uredništva: V polnem soglasju z odloki Urbana VIII. izjavljamo, da vsako posamezno in vse skupaj, kar je zgoraj rečeno o »čudežnem« in podobnem, podvržemo brez pridržka razsodbi svete Cerkve. Oznake kakor »blažen« in »svet«, v kolikor se nanašajo na umrle, o katerih čednostnem življenju sv. Cerkev še ni razsodila, nimajo namena, da bi na kak način prehitevale razsodbo apostolske stolice.

Prošnja. Duhovnik goriške nadškofije se priporoča v nujni zadevi priprošnji blagopokojne grofice Ledóchowske in obljublja v slučaju uslišanja javno razglasiti o prejeti milosti in priporočiti čiščenje služabnice božje. Obenem obljublja tudi mesečni prispevek za najpotrebnejše afriške misijone. D. I.

Popolni odpustki,

katere lahko dobijo udje Družbe sv. Petra Klaverja pod navadnimi pogoji:

21. septembra, na praznik sv. apostola Matevža,

24. septembra, na praznik Marije Rešiteljice ujetnikov,

15. oktobra, na praznik sv. Terezije.

28. oktobra, na praznik sv. apostolov Simona in Jude Tadeja.

Ponatis člankov iz »Odmeva iz Afrike« ni dovoljen, ponatis misijonskih pisem in poročil le z natančnim podatkom virov.

■ Izdaja Klaverjeva družba v Rimu. — Odgovorni urednik: Dr. J. Jerše.

Za Jugoslovansko tiskarno v Ljubljani: Karel Čeč.

Moje misijonsko delovanje meseca oktobra.

Oktobar, posvećen Kraljici svetega rožnega venca. Iz ljubezni do svoje nebeške matere Marije hočem večkrat moliti sv. rožni venec po namenu afriških misijonov. — Tudi hočem pri svojih znancih in prijateljih prositi milih darov za nabavo rožnih vencev in škapulirjev za kršćanske zamorce.

Kratka poročila o Družbi sv. Petra Klaverja.

Družba sv. Petra Klaverja je bila ustanovljena l. 1894. z izrečnim dovoljenjem sv. očeta, papeža Leona XIII. Ustanoviteljica je grofica Marija Terezija Ledóchowska. Leta 1910. je bila družba končno odobrena od svete stolice.

1. Namen družbe: Sodelovati pri izpreobračanju zamorcev s tem, da podpira vse afriške misijone.

2. Uredba: Verski zavod (pomožnih misijonark za Afriko), kateremu se pridružijo osebe iz svetnega stanu: vnanji člani, podporniki in podpornice.

3. Sredstva v dosego namena: Urejeno in vztrajno delovanje z besedo in tiskom z namenom, da bi se vsi katoličani navzeli misijonskega duha in kot posledica tega: da bi bilo vedno več misijonskih poklicev in vedno več takih, ki bi molili za misijone in jih podpirali z miloščino, denarjem in darili.

Priporočila v molitev

so dospela iz sledečih krajev: Kanovo, p. Velenje — Preserje pri Kamniku — Planina pri Sevnici — Muršak, št. Jurij ob Ščavnici — Deranje, Sv. Benedikt v Sl. Gor. — Loka pri Zusmu — Zidani most — Sv. Marjeta pri Moškanjcih — Osijek — Celje — Peračica pri Brezjah — St. Pavel — Motnik — Zavrh, Dobrna pri Celju — Podborče pri Poljčanah — Ziri — Komenda — Bočna — Ptuj — Smartno pri Litiji — Gornja Lendava — Sv. Venčeslav p. Slov. Bistrici — Ljubljana — Brežice — Ig. — E. P. iz Zibike se priporoča sv. Petru Klaverju, sv. Antonu, sv. Mali Tereziki in Mariji Tereziji Ledóchowski za zdravje. — Priporočajo se vse zadeve vseh naših ljubih dobrotnikov.

Spomin za umrle.

† Frančiška Asič, Rajhenburg. — † Mihael in Franc Hernaus, Loka pri Zusmu. — † Škrabec Terezija, Griže.

Razširjajte naše koledarje:

Klaverjev koledar 1929.

Ima kot prilogo lepo sliko sv. očeta z avtografom. Pripoveduje
ginljive povestice iz misijonskega polja črne Afrike.

1 koledar 5 Din. Pri naročbi 10 izv. eden povrh.

Misijonski koledarček za mladino 1929.

Kdo ne bi svoje dece razveselil s tem ljubkim in poučnim koledarčkom? Pa tudi odraslim se jako dopade in radi segajo po njem. Pri-
naša izredno lepe povestice in slike iz življenja ljubkih zamorčkov.

Cena samo 3 Din. Pri naročbi 10 izv. eden povrh.

Vsem častilcem sv. Petra Klaverja toplo priporočamo knjižico

Življenje svetega Petra Klaverja.

Cena Din 1.50 (brez poštnine).

Važno.

P. n. paročnike »Odmevac«, ki so še na dolgu, nujno prosimo, da
blagovolijo svoj dolg prej ko mogoče poravnati! S tem sebi in ubo-
gim misijonom mnogo koristite, sicer pa jih oškodujete. — Tudi ljube
podpornike si dovoljujemo opozoriti, da obnovijo podporniški pri-
spevek. Za vso ljubezen Vam »Bog plačaja!«.